

Expectatives sobre la professió d'Expert Comptable a Espanya

MARCELA ESPINOSA-PIKE
Universidad del País Vasco UPV/EHU

ITSASO BARRAINKUA AROZTEGI
Universidad del País Vasco UPV/EHU

MIREN LOREA ANDICOECHEA ARONDO
Universidad del País Vasco UPV/EHU

Data de recepció: 12/5/2015

Data d'acceptació: 5/10/2015

RESUM

La creixent demanda de transparència i fiabilitat de la informació subministrada per les organitzacions ha impulsat la necessitat del desenvolupament i regulació d'una nova figura professional d'Expert Comptable a Espanya.

Resulta rellevant conèixer l'opinió de diversos agents relacionats amb la informació comptable i empresarial, com auditors, comptables, directius, assessors empresarials i altres grups, sobre la figura professional d'Expert Comptable, que es troba consolidada en la gran majoria dels països del nostre entorn.

L'objectiu d'aquest estudi és conèixer l'opinió dels economistes membres del Consejo General de Economistas, que poden acreditar-se com a Experts Comptables, sobre la necessitat que existeixi aquesta figura professional, els avantatges i els inconvenients de pertànyer-hi i el model de regulació més adequat.

PARAULES CLAU

Expert Comptable, regulació, Registre d'Experts Comptables, Espanya, nova professió, economistes.

ABSTRACT

The growing demand for transparency and reliability of the information provided by organizations, have driven the need for the development and regulation of the professional accountant in Spain.

It is important to know the perception about the professional accountant of those agents whose occupational activity is related to the accounting information, such as auditors, accountants, managers, business consultants and other groups. The accountant expert is a long-established and well-developed professional figure in many other countries.

The aim of this study is to know the opinion of the economists, members of the Consejo General de Economistas, which can be accredited as professional accountants, on the need for this professional figure, the advantages and disadvantages of belonging to it and the appropriate model of regulation.

KEYWORDS

Professional accountant, regulation, Registro de Expertos Contables, Spain, new profession, economists.

1. Introducció

La qualitat de la informació financera i la lluita contra el frau empresarial i altres delictes econòmics ha posat de manifest la importància dels professionals de la comptabilitat i l'auditoria de comptes per al bon funcionament dels mercats. La qualitat de la informació financera subministrada per les empreses és un requisit imprescindible de garantia de transparència i d'una economia saludable basada en la confiança. No obstant això, la qualitat de la informació emesa per les empreses que actuen al mercat s'ha posat en dubte de forma cíclica cada vegada que sorgeix un nou escàndol empresarial o financer.

La demanda d'una major transparència i de qualitat de la informació subministrada per les empreses, unida a les particularitats de l'entorn espanyol, amb presència majoritària d'empreses no subjectes legalment a l'obligació d'auditoria, justifiquen la necessitat de fer els passos necessaris per al reconeixement de la figura de l'Expert Comptable a Espanya (Colegio Vasco de Economistas, 2014).

Aquesta és una figura professional amb una llarga tradició als països del nostre entorn que ofereix al mercat fiabilitat i confiança en la informació

econòmica i financera subministrada per les empreses. En aquests països, la professió comptable està subjecta a una regulació tant privada com pública, la qual cosa implica el desenvolupament dels requisits d'accés, formació contínua, existència d'un codi de conducta que en regula el comportament o l'establiment d'un sistema disciplinari en el cas d'incompliments. No obstant això, en el cas espanyol aquesta figura professional ha rebut una escassa atenció tant per part de la literatura com per part de les autoritats reguladores públiques i privades.

Actualment el Registro de Expertos Contables, òrgan especialitzat en matèria comptable promogut pel Consejo General de Economistas de España i l'Institut de Censores Jurados de Cuentas de España, treballa en la línia d'aconseguir un especial reconeixement en l'àmbit institucional de la figura professional d'Expert Comptable.

El reconeixement oficial de la professió d'Expert Comptable i la seva regulació requereix identificar l'aportació que pot realitzar la figura de l'Expert Comptable a Espanya per a una millora en l'actuació empresarial i el funcionament dels mercats. L'objectiu d'aquest estudi és conèixer l'opinió d'aquells que poden acreditar-se com a Experts Comptables sobre la necessitat que existeixi aquesta figura professional, els avantatges i els inconvenients de pertànyer-hi i el model de regulació més adequat. Així mateix, aquest estudi analitza com varien les percepcions sobre la figura de l'Expert Comptable i la seva regulació entre els diferents col·lectius que poden obtenir l'acreditació d'Expert Comptable.

L'evidència empírica de la qual es disposa respecte a la figura de l'Expert Comptable a Espanya és escassa. L'avanç en el coneixement de les peculiaritats que conformen el seu camp d'actuació permetrà avançar en el naixement d'aquesta figura professional a Espanya.

Els resultats d'aquest estudi poden proporcionar als reguladors i organismes professionals una base sòlida per establir els mecanismes per a la conformació i desenvolupament de la figura de l'Expert Comptable que gaudeixi d'acceptació entre aquells que poden integrar aquesta figura professional emergent a Espanya. Així, els resultats d'aquest treball permetran contribuir a l'impuls de la millora de la pràctica professional de la comptabilitat, tan necessària per garantir la qualitat de la informació oferta als mercats i reduir el frau empresarial.

Amb aquest objectiu, al següent apartat es presenta l'estudi dut a terme per avançar en la conformació de la professió d'Expert Comptable a Espanya. Així, es presenta la mostra i la metodologia utilitzada en aquest estudi. A continuació, al tercer apartat es presenten els resultats de l'estudi i finalment, al quart apartat, es recullen les principals conclusions del treball.

2. Presentació del treball de recerca

Per poder emprendre els objectius assenyalats en aquest treball, s'ha optat per la utilització de mètodes quantitius de recerca i, en particular, per l'ús de qüestionaris per captar l'opinió d'un alt nombre d'implicats.

Es va dissenyar un qüestionari basat en les conclusions aconseguides pels experts de la comptabilitat de diferents àmbits en la trobada organitzada pel Colegio Vasco de Economistas "Pasos hacia el reconocimiento de la figura del/la Experto Contable" (Colegio Vasco de Economistas, 2013), així com en les recomanacions i preceptes proposats en els codis d'ètica internacionals dels professionals de la comptabilitat (IFAC, 2015).

El qüestionari dissenyat està dividit en tres parts. Una primera part recull les variables demogràfiques de la mostra, en la qual s'identifiquen l'edat, el gènere, el grau acadèmic, la categoria professional, el tipus d'organització en la qual treballa, o la pertinença al Registro de Expertos Contables (CGE-ICJCE), també denominat REC.

La segona part del qüestionari se centra a determinar la intenció dels enquestats d'acreditar-se com a Experts Comptables i les raons que justifiquen aquesta decisió.

La tercera part del qüestionari té com a objectiu recollir la percepció dels participants de l'estudi sobre aspectes relatius a l'aportació que creuen que suposa la figura de l'Expert Comptable acreditat per a la qualitat de la informació financera, els avantatges i desavantatges de la pertinença a aquesta professió, així com la regulació de l'Expert Comptable. Amb la finalitat de recollir la seva opinió, els enquestats havien d'indicar el seu grau d'acord amb les afirmacions exposades en una escala de Likert de l'1 al 7, essent 1 no gens d'acord i 7 totalment d'acord.

La mostra utilitzada per a aquest estudi ha estat el col·lectiu d'economistes membres del Consejo General de Economistas. Aquesta organització agrupa, coordina i representa en l'àmbit nacional i internacional els trenta-tres Col·legis d'Economistes existents a Espanya. És la Institució representativa de la professió d'Economista, les finalitats essencials de la qual són l'ordenació de l'exercici de la professió, la seva representació exclusiva i la defensa dels interessos professionals dels seus col·legiats.

Es va realitzar un pretest de l'enquesta entre els diferents membres del col·lectiu amb l'objectiu de detectar les dificultats de comprensió, els errors, etc. Una vegada finalitzat el qüestionari, el Consejo General de Economistas el va distribuir, el febrer del 2015, als membres. L'enquesta ha estat disponible a través de la plataforma "EncuestaFácil" durant tres mesos.

Per analitzar les dades obtingudes s'ha dut a terme en primer lloc una anàlisi de caràcter descriptiu. Posteriorment, hem realitzat una comparació

de les mitjanes de les respostes obtingudes dels diferents col·lectius emprant una anàlisi de la variància. Per a això, hem dividit la totalitat de la mostra obtinguda sobre la base de l'activitat laboral que exerceixen els participants de l'estudi. Així, la mostra es divideix en els següents grups: directius i altres llocs intermedis ocupats en una organització en el departament financer, auditor extern, assessor comptable i/o fiscal, directius i altres llocs intermedis ocupats en una organització en un departament diferent del financer i altres.

3. Resultats del treball de recerca

3.1. Variables demogràfiques

Les variables demogràfiques recollides en aquest estudi es presenten a la figura 1.

<i>Edat (mitjana)</i>		49
<i>Gènere</i>	%	N
Home	76%	969
Dona	24%	308
<i>Grau acadèmic</i>	%	N
Postgrau	39%	497
Titulació universitària: grau superior	49%	631
Titulació universitària: grau mitjà	9%	113
Sense titulació	1%	10
No revelat	2%	26
<i>Activitat laboral</i>	%	N
Directius i altres llocs intermedis en el departament financer	15%	195
Auditor	19%	239
Assessor comptable i fiscal	51%	651
Directius i altres llocs intermedis en departaments diferents del financer	6%	70
Altres	9%	122
Mostra total		1277

Figura 1. Característiques de la mostra.

Tal com pot observar-se a la figura 1, s'han obtingut un total de 1.277 respostes vàlides de les quals la gran majoria (76%) són homes. La mitjana d'edat dels individus de la mostra arriba als 49 anys. La mostra es compon d'individus amb una alta formació, així, el 39% de la mostra tenen una formació d'un màster o d'un doctorat.

Respecte a l'activitat laboral exercida pels enquestats, un 15% són directius i altres llocs intermedis empleats en el departament financer d'una empresa. Aproximadament la meitat de la mostra (51%) són assessors comptables i/o fiscals, un 19% són auditors externs. Un 6% de les respostes corresponen a directius i altres llocs intermedis empleats d'una empresa en un departament diferent del financer, i finalment el 9% de la mostra es correspon amb activitats laborals no recollides en les categories anteriors. En aquest últim grup trobem, entre altres, professors universitaris, treballadors de l'administració pública i aturats.

La pertinença al Registro de Expertos Contables (REC) per col·lectius es presenta a la figura 2.

	Total		Dep. Financer ⁽¹⁾		Auditor		Assessor comptable/ fiscal		Dep. No Financer ⁽²⁾		Altres	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sí	292	23%	30	15%	64	27%	169	26%	6	9%	23	19%
No	981	77%	165	85%	175	73%	481	74%	64	91%	96	79%
Sense resposta	4	0%					1	0%		0%	3	2%
Total	1277	100%	195	100%	239	100%	651	100%	70	100%	122	100%

(1) Aquesta categoria correspon en aquesta figura i en les que es presenten a continuació als directius i altres llocs intermedis ocupats en el departament financer d'una empresa.

(2) Aquesta categoria correspon en aquesta figura i en les que es presenten a continuació als directius i altres llocs intermedis ocupats en un departament diferent del financer d'una empresa.

Figura 2. Pertinença al Registro de Expertos Contables per grups.

A la data en la qual s'ha desenvolupat aquest estudi, el 23% dels enquestats pertanyien al REC. Si analitzem la pertinença al REC diferenciant per col·lectius, observem que, fins al moment, són els auditors externs i els assessors comptables i/o fiscals els que, en major mesura, han optat per inscriure's en aquest Registre.

3.2. Intenció de sol·licitar l'acreditació d'Expert Comptable

Un dels objectius d'aquest treball és analitzar l'opinió dels enquestats sobre l'acreditació d'Expert Comptable. Els resultats a aquesta qüestió es presenten a la figura 3 diferenciat per col·lectius.

	Total		Dep. Financer		Auditor		Assessor comptable/ fiscal		Dep. No Financer		Altres	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sí	837	66%	125	64%	183	77%	436	67%	35	50%	58	48%
No	166	13%	36	18%	13	5%	72	11%	14	20%	31	25%
No ho sap	223	17%	28	14%	30	13%	116	18%	21	30%	28	23%
Sense resposta	51	4%	6	3%	13	5%	27	4%	0	0%	5	4%
Total	1277	100%	195	100%	239	100%	651	100%	70	100%	122	100%

Figura 3. Intenció de sol·licitar l'acreditació d'Expert Comptable.

Com pot observar-se, la majoria (66%) dels enquestats té la intenció de sol·licitar l'acreditació com a Expert Comptable en un futur pròxim (1 any o dos), tot i que hi ha encara un 17% que no ho té encara decidit. Cal comentar que el procés d'acreditació és molt recent i que probablement encara existeixen molts dubtes sobre el mateix procés, els avantatges que genera o les obligacions, drets i responsabilitats que pot implicar l'acreditació. Entre els diferents col·lectius analitzats comprovem que són els auditors externs els qui en major mesura tenen la intenció d'acreditar-se, seguits pels assessors comptables i/o fiscals. Com hem pogut observar a la figura 2, són també aquests col·lectius els que actualment pertanyen en major mesura al REC. Aquesta acreditació també ha suscitat l'interès en altres col·lectius com els directius i altres comandaments intermedis dels departaments financers de les empreses. Encara que fins al moment només un 15% dels professionals de la comptabilitat pertany al REC i un 64% té la intenció de sol·licitar-ne l'acreditació.

S'observa que no tots els enquestats tenen la intenció d'acreditar-se i, per tant, resulta rellevant conèixer les seves raons. Referent a això, a la figura 4 es presenten les raons assenyalades per aquells individus que no tenen la intenció d'acreditar-se o que no ho tenen decidit, segregades per col·lectius. Els percentatges que es mostren a la figura indiquen la proporció

d'enquestats que assenyalen aquesta raó del total d'individus del seu col·lectiu que no tenen la intenció d'acreditar-se o no ho tenen decidit.

	Total		Dep. Financer		Auditor		Assessor compta-ble/fiscal		Dep. No Financer		Altres	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
En la meua posició laboral actual no em reportaria beneficis disposar d'aquesta acreditació	132	34%	30	47%	12	28%	46	24%	18	51%	26	51%
Considero que no em compensa fer l'esforç per realitzar l'examen que m'acredita	70	18%	13	20%	6	14%	39	21%	7	20%	5	10%
Considero que aquesta figura professional no és necessària	51	13%	6	9%	10	23%	30	16%	2	6%	3	6%
La pertinença a la corporació professional, em suposaria un cost econòmic	44	11%	3	5%	5	12%	30	16%	1	3%	5	10%
No tinc els mèrits suficients per acreditar-me	42	11%	7	11%	6	14%	19	10%	6	17%	4	8%
Crec que m'exigiria una responsabilitat enfront de tercers que no vull assumir	14	4%	2	3%	1	2%	9	5%	1	3%	1	2%
Una altra (per favor especifiqueu)	92	24%	11	17%	11	26%	48	26%	6	17%	16	31%

Figura 4. Raons per les quals no té la intenció de sol·licitar l'acreditació.

Com pot observar-se a la figura 4, entre els qui no tenen la intenció d'acreditar-se, la raó majoritàriament esgrimida (34%) té a veure amb la posició laboral que actualment desenvolupen i en la que l'acreditació no els generaria beneficis. A continuació, els requisits per a l'accés a l'acreditació també són raons dissuasives. Així, el requeriment de realitzar un examen per obtenir l'acreditació suposa una raó dissuasiva pel 18% dels enquestats, mentre que no disposar dels mèrits suficients ho és per l'11%. També és important destacar que un 13% de la mostra considera que aquesta figura professional no és necessària.

Per contra, l'assumpció de responsabilitats no sembla dissuadir els enquestats, ja que únicament el 4% es manifesta en aquest sentit. Finalment, els participants de l'estudi han assenyalat altres raons per no sol·licitar-hi

l'acreditació com el desconeixement sobre la figura professional o el fet de trobar-se propers al final de la seva carrera professional, entre altres.

3.3. Beneficis de l'existència de l'Expert Comptable

Actualment, existeix una forta demanda d'una major transparència i fiabilitat de la informació subministrada per les empreses. Referent a això als enquestats se'l va preguntar sobre les aportacions que l'existència de l'Expert Comptable generaria per a la millora de la transparència i la qualitat de la informació. La figura 5 mostra les respostes ofertes pels diferents col·lectius, així com els resultats de la comparació de mitjanes duta a terme mitjançant proves Anova d'un factor.

	Mitjana						Prova
	Total	Dep.	Auditor	Assessor comptable/fiscal	Dep. No Financer	Altres	Dif. Sig.
L'Expert Comptable pot contribuir a millorar la qualitat de la informació financera i comptable de les empreses	5,78	5,86	5,89	5,78	5,53	5,62	NS
L'Expert Comptable pot reduir el risc d'una praxi no correcta	5,34	5,37	5,46	5,29	5,31	5,34	NS
L'Expert Comptable ajudaria a la correcta presa de decisions per part dels usuaris de la informació	5,22	5,19	5,21	5,21	5	5,28	NS
No és necessària la figura de l'Expert Comptable perquè ja existeix l'auditor de comptes	2,89	3,07	3,48	2,67	2,87	2,58	*** (A>CF, O, DNF)
L'existència d'aquesta professió donaria l'oportunitat de facturar més pels serveis prestats	4,3	4,11	4,52	4,25	4,57	4,27	NS
L'existència d'aquesta professió comportaria una millora de la capacitat tècnica dels professionals de la comptabilitat	5,59	5,71	5,58	5,57	4,49	5,56	NS

*** Estadísticament significatiu al $p < 0,01$; NS = no significatiu.

Les lletres entre parèntesis indiquen els col·lectius que presenten diferències de mitjana estadísticament significatives sobre la base dels resultats del test de Tukey, essent DF = departament financer, A = auditor, CF = assessor comptable i/o fiscal, DNF = departament no financer, O = altres.

Figura 5. Opinió sobre l'existència de l'Expert Comptable com a figura regulada a Espanya.

Tal com s'observa a la figura 5, tots els col·lectius implicats valoren positivament els beneficis que la labor d'un Expert Comptable generaria per a la transparència, la qualitat i la fiabilitat de la informació. Així mateix, consideren que reduiria el risc d'una praxi no correcta i facilitaria una adequada presa de decisions per part dels usuaris de la informació. En tots aquests casos la mitjana supera el 5 (en una escala de l'1 al 7).

Als enquestats també se'ls ha preguntat sobre la necessitat que existeixi aquesta figura professional tenint en compte la labor de l'auditor de comptes. Referent a això cal assenyalar que els participants de l'estudi no consideren innecessària la figura de l'Expert Comptable si bé és el col·lectiu dels auditors externs el que menys percep la necessitat que existeixi aquesta figura professional.

3.4. Avantatges i desavantatges de la pertinença a la professió d'Expert Comptable

A continuació als enquestats se'ls va preguntar sobre els avantatges percebuts de pertànyer a la professió d'Expert Comptable. Els resultats es presenten a la figura 6, desagregats per col·lectius.

	Mitjana						Prova
	Total	Dep. Finan- cer	Auditor	Assessor comptable/ fiscal	Dep. No fi- nancer	Altres	Dif. Sig.
La pertinença a aquesta professió m'atorgaria un prestigi professional	5,24	5,53	5,02	5,26	5,41	5,02	** (DF>A)
La pertinença a aquesta professió contribuiria en gran manera a la meua carrera professional	4,7	5,08	4,57	4,66	4,89	4,49	** (DF>A, O)
La pertinença a aquesta professió incrementaria la meua responsabilitat enfront de tercers per l'informe emès	5,48	5,64	5,09	5,62	5,39	5,31	*** (DF, CF > A)
La pertinença a aquesta professió em donaria oportunitats laborals més grans	4,85	5,24	4,76	4,75	5,11	4,83	*** (DF>A, CF)

Continúa

Un dels inconvenients de pertànyer a aquesta professió és que m'obligaria a rebre formació contínua	3,15	3,32	2,86	3,15	3,26	3,38	NS
La pertinença a aquesta professió diferenciaria els meus serveis d'altres prestats per qui no tinguéssin l'acreditació	5,52	5,7	5,49	5,5	5,39	5,54	NS
La pertinença a aquesta professió és un inconvenient per a mi perquè em suposaria un cost econòmic més gran per haver de pertànyer al Registre	3,33	3,48	3,14	3,32	3,54	3,4	NS

** Estadísticament significatiu al $p < 0,05$;
 *** Estadísticament significatiu al $p < 0,01$; NS = no significatiu.
 Les lletres entre parèntesis indiquen els col·lectius que presenten diferències de mitjana estadísticament significatives sobre la base dels resultats del test de Tukey, essent DF = departament financer, A = auditor, CF = assessor comptable i/o fiscal, DNF = departament no financer, O = altres.

Figura 6. Pertinença a la professió d'Expert Comptable.

Com es pot observar a la figura 6, els enquestats atorguen una gran confiança a aquesta professió, ja que consideren que pertànyer-hi augmentaria el seu prestigi professional i permetria diferenciar els serveis que presten respecte dels serveis oferts per altres no acreditats.

A més, els enquestats també consideren que la pertinença a la professió d'Expert Comptable contribuiria a la seva carrera professional i els oferiria oportunitats laborals més grans.

És rellevant destacar que els participants de l'estudi veuen incrementades per a l'Expert Comptable les responsabilitats enfront de tercers pels informes a emetre.

Existeixen diferències significatives entre els col·lectius estudiats. En aquest sentit, els directius i altres llocs intermedis en els departaments financers de les empreses veuen majors avantatges de la pertinença a aquesta professió relacionades amb el prestigi professional que els atorgaria, la contribució a la seva carrera professional i a oportunitats laborals més grans. D'altra banda els auditors externs són els qui consideren en menor mesura que la seva responsabilitat enfront de tercers incrementaria a conseqüència de la regulació de l'Expert Comptable. Aquest resultat sembla coherent, atès que aquest col·lectiu ja està subjecte a fortes exigències i a una alta responsabilitat per la seva labor professional.

3.5. Regulació de la professió d'Expert Comptable

La professió comptable al llarg del seu recorregut històric s'ha enfrontat contínuament al debat de si ha de ser la mateixa professió qui reguli l'activitat i la conducta dels seus membres o si, per contra, és més efectiva una regulació independent per part de l'administració pública (Gonzalo Angulo, 1995; García Benau i altres, 1999).

Referent a això es va preguntar als enquestats sobre la necessitat de regular la figura de l'Expert Comptable i sobre el model més apropiat. Els resultats relatius a aquesta qüestió es presenten a la figura 7.

	Mitjana						Prova Anova
	Total	Dep. Finan- cer	Auditor	Assessor comp- table/ fiscal	Dep. No fi- nancer	Altres	
És necessària la figura de l'Expert Comptable a Espanya	5,33	5,35	5,33	5,3	5,31	5,46	NS
Crec que la figura de l'Expert Comptable hauria d'estar regulada solament de forma pública (ICAC, ROAC, o un organisme de naturalesa similar)	4,12	4,34	4,16	4,04	3,83	4,31	NS
Crec que la figura de l'Expert Comptable a Espanya hauria d'estar regulada solament professionalment (per corporacions professionals de Dret públic, per exemple REA, Col·legi d'Economistes, REC, AECA, etc.)	4,34	4,38	4,26	4,39	4,26	4,26	NS
Crec que la figura de l'Expert Comptable a Espanya hauria d'estar regulada tant professionalment com per un organisme públic	4,85	4,91	4,9	4,81	5,04	4,74	NS
La regulació pública i/o professional revaloraria la figura de l'Expert Comptable a Espanya	5,69	5,84	5,82	5,64	5,56	5,55	NS

Figura 7. Regulació de l'Expert Comptable.

Com es pot observar a la figura, tots els col·lectius enquestats estan d'acord que és necessària aquesta figura professional a Espanya i majoritàriament els enquestats consideren que s'hauria de regular tant professional-

ment com legalment. Els enquestats consideren que la regulació de la professió donaria un valor més gran a la seva labor professional. Tots els col·lectius analitzats opinen de manera similar.

3.6. Regulació del comportament de l'Expert Comptable

L'existència d'un codi d'ètica que reguli la conducta dels seus membres és una de les principals característiques d'una professió (Greenwood, 1957; Duska i altres, 2011). Així, entre els objectius de les associacions professionals es troben fixar els criteris que regulin la professió, elaborant els codis de conducta professional i podent sancionar els associats que incompleixin aquests codis (De Margarida, 2011).

L'opinió dels enquestats sobre la necessitat del desenvolupament d'un codi ètic i de l'establiment d'un sistema de control de qualitat es recull a la figura 8.

	Mitjana						Prova
	Total	Dep. Finan- cer	Auditor	Assessor comptable/ fiscal	Dep. No fi- nancer	Altres	Dif. Sig.
Cal que es desenvolupi un codi de conducta que estableixi els principis ètics generals que el professional ha de seguir	5,96	6,1	6,02	5,9	5,87	5,96	NS
Cal que es desenvolupi un codi de conducta que estableixi les obligacions concretes que el professional ha de seguir	5,92	6,08	5,95	5,87	5,77	5,93	NS
Cal que es realitzin controls de qualitat per part de la corporació professional	5,44	5,71	5,19	5,4	5,76	5,59	*** (DNF>A)
És necessari que s'estableixin sancions davant dels incompliments del codi de conducta	5,55	5,81	5,32	5,47	5,73	5,86	*** (DF, DNF, O>A)

*** Estadísticament significatiu al $p < 0,05$; NS = no significatiu.
 Les lletres entre parèntesis indiquen els col·lectius que presenten diferències de mitjana estadísticament significatives sobre la base dels resultats del test de Tukey, essent DF = departament financer, A = auditor, CF = assessor comptable i/o fiscal, DNF = departament no financer, O = altres.

Figura 8. Regulació del comportament de l'Expert Comptable.

Els resultats revelen que els enquestats estan molt d'acord amb la necessitat de desenvolupar un codi de conducta que estableixi els principis ètics a seguir i que reculli així mateix, les obligacions concretes del professional. A més, els col·lectius estudiats consideren necessari que es realitzin controls de qualitat per part de les corporacions professionals. Referent a això, i tot i estar d'acord, són els auditors els qui mostren un menor grau d'acord amb aquesta qüestió enfront de la resta dels col·lectius.

Les sancions a imposar davant els incompliments del codi de conducta és una altra de les qüestions que pot generar certes sensibilitats i majors conflictes. No obstant això, és important assenyalar que els resultats de l'estudi revelen l'acord per part de tots els col·lectius amb la necessitat d'establir aquestes sancions, encara que són també els auditors els qui mostren un menor grau d'acord.

4. Conclusions

L'objectiu d'aquest estudi ha estat avançar en el coneixement de l'opinió d'aquells qui poden acreditar-se com a Experts Comptables sobre la necessitat que existeixi aquesta figura professional, els avantatges i els inconvenients de pertànyer-hi i el model de regulació més adequat.

Els resultats d'aquest estudi revelen importants conclusions. D'una banda es constata el gran interès que aquesta figura professional desperta no solament en els auditors externs sinó també en els assessors comptables i fiscals, i en els directius i altres llocs intermedis relacionats en els departaments financers de les empreses. Els resultats auguren un creixement important del nombre de professionals de la comptabilitat acreditats a Espanya. Els col·lectius analitzats consideren que l'existència d'aquesta professió a Espanya oferiria importants beneficis per a la qualitat i transparència de la informació subministrada per les empreses, i per tant, per al funcionament dels mercats.

A més, és important destacar que els agents relacionats amb la informació comptable i empresarial creuen necessària la regulació d'aquesta figura professional, una regulació que prefereixen mixta, tant professional com legal.

En general, els professionals de la comptabilitat estan disposats a assumir els reptes que generaria disposar d'una figura regulada tals com l'augment de les responsabilitats, l'obligatorietat d'una formació contínua, el desenvolupament d'un codi de conducta o l'establiment dels controls de qualitat necessaris.

Referències bibliogràfiques

- COLEGIO VASCO DE ECONOMISTAS (2013) “Pasos hacia el reconocimiento de la figura del/la Experto Contable” https://kontabilitatea.files.wordpress.com/2013/07/encuentro_conclusiones.pdf
- COLEGIO VASCO DE ECONOMISTAS (2014) “Presentación Experta y Experto Contable Acreditado” <https://kontabilitatea.wordpress.com/2014/09/30/presentacion-experta-y-experto-contable-acreditado/>
- DE MARGARIDA, J. C. (2011) “El profesional de la economía en Europa” *Revista de Economía*, 5, 40-47.
- DUSKA, R., DUSKA, B. S., i RAGATZ, J. A. (2011) *Accounting ethics*, Segona Edició, Wiley-Blackwell, Oxford.
- GARCÍA BENAÚ, M. A., RUIZ BARBADILLO, E., HUMPHREY, C., & HUSAINI, W. A. (1999) “Success in failure? Reflections on the changing Spanish audit environment” *European Accounting Review*, 8(4), 701-730.
- GONZALO ANGULO, J. A. (1995) “Presentación: La auditoría, una profesión en la encrucijada de los noventa” *Revista Española de Financiación y Contabilidad*, 24(84), 595-629.
- GREENWOOD, E. (1957) “Attributes of a profession” *Social Work*, 2, 44-55.
- INTERNATIONAL FEDERATION OF ACCOUNTANTS, IFAC (2015) “2014 Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountants”.

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció

Edif. Col·legi d'Economistes de Catalunya

Pl.- Gal·la Plàcida 32, 4ª planta - 08006 Barcelona

Tel. 93 416 16 04 extensió 2019

info@accid.org - www.accid.org - @Associacio ACCID